

SLAVNOSTNÍ JEDNÁNÍ ÚSTŘEDÍ OSŽ

Slavnostního jednání Ústředí OSŽ se zúčastnili předseda vlády České republiky Mgr. Bohuslav Sobotka (vlevo) a ministr dopravy Ing. Dan Ťok (vpravo), uprostřed předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša

Jednání Ústředí OSŽ, které se konalo 24. března, mělo sice na programu jako obvykle důležité záležitosti z činnosti Odborového sdružení železničářů, přesto vše nasvědčovalo

tomu, že se nejedná o jednání běžné, ale je svým způsobem mimořádné. Bylo totiž svoláno u příležitosti 25. výročí založení tohoto odborového sdružení. Mezi hosty byli předseda

Předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša děkuje tajemnici NeRV OSŽ Bc. Renatě Douskové za dosavadní práci v odborech

Na jednání Ústředí OSŽ byli také přítomni vedoucí oddělení ESO OSŽ JUDr. Petr Večeř, místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný, zády k objektivu člen NeRV OSŽ Pavel Štiller

Asociace samostatných odborů Bohumil Dufek a bývalý zastupující předseda OSŽ a poslanec Miroslav Kapoun.

Slavnostní atmosféry si byl vědom i místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný, který svou zprávu o problémech odborových organizací v soukromých společnostech odložil na další jednání Ústředí OSŽ.

Na podnět, že „špinavé prádlo se má prát doma“, nezareagoval jeden z „otců zaklada-

S kritickým příspěvkem vystoupil železničář, malíř a hlavně jeden z „otců zakladatelů OSŽ“ Jiří Ryvola

telů“ OSŽ Jiří Ryvola, pozvaný s dalšími pamětníky. Jeho některé výroky byly velmi kritické. Slavnostní atmosféra jednání byla totiž okořeněna nejen přítomností novinářů repre-

Pokračování na str. 2

■ Oslavy 25 let od vzniku OSŽ	str. 3
■ Z činnosti Sdružení nájemníků	str. 6
■ Informujeme	str. 7
■ O zdraví...	str. 10
■ Sport	str. 11
■ Vaříme s Antonínem Svobodou	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

SLAVNOSTNÍ JEDNÁNÍ ÚSTŘEDÍ OSŽ

Dokončení ze str. 1

zentujících všechna možná média, ale především vzácnou návštěvou. Mezi železničáři a nedrážní odboráře zavítal při této slavnostní příležitosti předseda vlády Miroslav Sobotka a ministr dopravy Dan Ťok.

V úvodu svého vystoupení premiér Bohuslav Sobotka řekl, že je rád, že se podařilo nastoupit novou kapitolu sociálního dialogu. Zdůraznil, že se jedná o zásadní změnu oproti minulým letům, kdy byly vztahy mezi vládou a odbory velmi napjaté a společná jednání probíhala velmi nepravidelně. Nyní se tripartita schází každý měsíc a vláda má zájem na tom, aby se železnice rozvíjela a modernizovala. „V mnoha ohledech jsme proti západní Evropě zaspali, a tak si vláda dala za úkol připravit projekty na modernizaci infrastruktury pro možnost propojení se západní Evropou“. Zdůraznil, že liberalizace nesmí být samoúčelná ani ideologická a jejím cílem musí být především zlepšení služeb veřejnosti. České dráhy musí zůstat národním dopravcem i do budoucna.

„Cílem vlády je udržet vliv státu ve společnosti České dráhy a ve společnosti ČD Cargo. Nechystáme se České dráhy ani ČD Cargo privatizovat, žádné privatizační plány nejsou součástí ani programu vlády, ani koaliční smlouvy. A pokud je tedy nehodláme privatizovat, tak přirozeně máme zájem na tom, aby se stabilizovala jejich ekonomická situace,“ dodal.

Ministr dopravy Dan Ťok hovořil o společném jednání s Asociací krajů, na němž bylo dohodnuto, že se bude jednat o prodloužení

tzv. memoranda, tedy dohody mezi vládou, kraji a Českými drahami o provozování regionální dopravy na další období. „Ostatně tento postup nevylučuje ani čtvrtý železniční balíček, který se nyní projednává v Bruselu. Myslím si, že forma Memoranda by byla vhodná i pro další období a bylo by proto vhodné dojít k nějakému konsenzu,“ uzavřel toto téma. Definitivní stanovisko k převodu staveb od ČD k SŽDC by mělo být přijato do poloviny letošního roku. „Hledáme model, abychom budovy převedli co nejdříve,“ řekl ministr. Podpořil i zachování přepravy jednotlivých vozových zásilek společností ČD Cargo s tím, že by ČD Cargo dostalo slevu za dopravní cestu.

Předseda OSŽ Jaroslav Pejša připomněl kauzu „Pošumavských linek“. Připomněl problematickou soutěž na provoz dopravy na trati Olomouc–Krnov–Opava. Člen Ústředí František Vopátek zdůraznil, že se změnou dopravce ubude vlaků, cestujícím se prodrazí cestování a bude ohrožena i zaměstnanost.

Předseda Asociace samostatných odborů Bohumír Dufek zdůraznil, že odbory dosáhly toho, že se tripartita koná každý měsíc. V závěru svého vystoupení podtrhl, že odbory musí trvat na plnění závazků plynoucích z vládní koaliční smlouvy.

Předseda OSŽ Jaroslav Pejša poté připomněl průběh zakládání Odborového sdružení železničářů. V závěru byli oceněni ti, kteří stáli u jeho zrodu.

Milan Sedlák
foto: Jan Buchta

Za vyznamenané zakladatele Odborového sdružení železničářů poděkoval Ing. Jan Komárek (horní snímek). O odborové činnosti v době, kdy byl tajemníkem OSŽ, hovořil PhDr. Zdeněk Jílek (dolní snímek vlevo)

OSLAVA 25 LET OSŽ V KOLÍNĚ

V rámci slavnostního zasedání u příležitosti 25. výročí vzniku OSŽ za předsednický stůl zasedli zleva průvodce oslavami Gustav Skládál, místopředseda OSŽ a předseda podnikového výboru OSŽ SŽDC, s.o. Mgr. Martin Malý, předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša, 1. místopředseda OSŽ a předseda podnikového výboru OSŽ při ČD, a.s. Vladislav Vokoun, výkonný tajemník OSŽ Martin Vavrečka a místopředseda OSŽ a předseda podnikového výboru OSŽ ČD Cargo, a.s. Radek Nekola

„Potkali se u Kolína“, mohly si v duchu pohádkových příběhů z cyklu „Pojďte pane, budeme si hrát“ autorů Břetislava Pojara a Miroslava Štěpánka říci na dvě stovky členů Odborového sdružení železničářů, když se scházely 9. dubna v Kolíně, aby si připomněly uplynulých 25 let od založení Odborového sdružení železničářů. Tentokrát to nebyla „hra“, ale více či méně radostné vzpomínání na vítězství, ale i prohry, které toto období provázely. Smutné chvíle nastaly, když si přítomní odboráři připomněli všechny ty ze svých řad, kteří vynaložili mimořádné úsilí pro založení sdružení a jeho neustále se rozvíjející činnost, a kteří se této slavnostní chvíli nedožili. Avšak ani o „hru“ nebyla nouze. O to se postaraly kolínské děti z mateřské školy, která sídlí na ulici Bachmačská, se svým vystoupením.

V úvodu svého proslovu se předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša zaměřil na zakládající sjezd, který se konal v únoru 1990, zmínil rozdělení OSŽ na českou a slovenskou část, k čemuž došlo v roce 1993, zdůraznil pětidenní stávku z února roku 1997, která vysoce pozvedla význam OSŽ, a naznačila další směr při vyjednávání o prosazování sociálního programu, předdůchodů, zachování jízdních výhod (což se, bohužel, nepodařilo prosadit u většiny nezávislých organizací) a dalších benefitů. Předseda OSŽ přiblížil vstup do Asociace samostatných odborů, a už jako její člen do tripartity, k čemuž došlo v roce 2000.

Prvním předsedou OSŽ byl zvolen Václav Vaněk, následoval ho Zdeněk Škop, na určitou dobu byl vedením OSŽ pověřen Miroslav Kapoun, poté nastoupil do funkce předsedy

Ing. Jaromír Dušek, který byl v roce 2007 odvolán. Ustavujícího sjezdu se zúčastnilo 16 zástupců z českých zemí a stejný počet ze Slovenska.

Ani ve svém slavnostním projevu nemohl vynechat Bc. Jaroslav Pejša odchod části strojevedoucích do obnovené Federace strojevedoucích, ale současně ocenil zásluhu prezidenta federace Jindřicha Hlase na bezproblémové spolupráci, což nebývalo vždy. Zdůraznil, že nastalá situace umožní lépe řešit současné problémy zaměstnanců pro zajištění co nejlepších pracovních a sociálních podmínek pro železničáře a přidružené firmy. Předseda OSŽ také ocenil spolupráci s OZŽ, která je i po osamostatnění České a Slovenské republiky na vysoké úrovni. Vyjádřil i přesvědčení, že OSŽ zůstane jednotné a už nadále nedělitelné.

Slavnostní zasedání u příležitosti 25. výročí vzniku OSŽ pozdravili prezident Federace strojířů Jindřich Hlas, předseda Odborového združení železničiarov Mgr. František Zaparaník, ředitel personálního odboru SŽDC Ing. Pavel Koucký, předseda Republikové rady seniorů Kurt Mužík a bývalý místopředseda OSŽ Václav Pech

Prezident Federace strojířů Jindřich Hlas rovněž ocenil dobré vztahy mezi OSŽ a FS. Zdůraznil, že vzájemné rozepře pouze nahrávají zaměstnavatelům.

Předseda Odborového združení železničiarov Mgr. František Zaparaník, který byl přítomen slavnostnímu jednání společně se svými místopředsedy Ing. Darinou Fabulovou a Bc. Ľudvítem Miklošem, také ocenil nejen

vzájemnou spolupráci, ale rovněž pětadvacetiletou činnost OSŽ.

Předseda Republikové rady seniorů Kurt Mužík poděkoval aktivním členům OSŽ za podporu seniorům. Vrátil se ke svým začátkům v odborech a vyzvedl význam železničních odborů ve snaze o zachování zaměstnanosti, vyjednání dobrých kolektivních smluv, pojištění zaměstnanců či, jak zaznělo v úvod-

ním projevu Bc. Pejši, získávání dalších benefitů.

Významným hostem oslav byl ředitel personálního odboru SŽDC Ing. Pavel Koucký, který jménem svým i jménem generálního ředitele SŽDC pozdravil účastníky jednání.

Také bývalý dlouholetý funkcionář OSŽ (místopředseda) Václav Pech podtrhl, že i když se udělalo mnohé nejen pro členy odborů, ale

pro všechny zaměstnance železnice i nedrážních firem za jeho funkcionářské éry, nebylo to tak náročné jako nyní to, s čím se musí potýkat současné vedení. Zaslouží si za to mimořádné ocenění, zakončil svůj proslov.

V průběhu slavnostního jednání byli oceněni zakládající členové a odboráři, kteří se významnou měrou podíleli na tom, že se OSŽ stalo nezanedbatelnou složkou podpory zaměstnanců, a to nejen na železnici. Svými aktivitami a vyhlášenými a realizovanými stávkami se OSŽ vrylo hluboko do podvědomí občanů České republiky. Své by o tom mohli vyprávět zaměstnavatelé i vládní představitelé. OSŽ v prosazování oprávněných požadavků svých členů nezná cestu zpět.

Mezi vyznamenanými členy Odborového sdružení železničářů byli také zástupci

nedrážních organizací – Jiří Ceněk z OHL ŽS Brno, bývalý předseda Výboru OSŽ OHL ŽS, který se však ze zdravotních důvodů nemohl zúčastnit, a člen Ú-OSŽ a předseda Výboru OSŽ AŽD Karel Šimáček.

Nedrážní organizace mají na rozdíl od těch drážních na sedmadvacet firem, se kterými je třeba vést kolektivní vyjednávání, nebylo možno, aby místopředseda OSŽ Miroslav Novotný, popřípadě tajemnice NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková, oceněným odborářům poděkovali osobně. Odborová činnost se odvíjí na půdě základních organizací a pro jednání na členských schůzích se ani jeden z nich nemohl oslovit zúčastnit. Ovšem o to více bude v soukromých firmách pracovat spokojených členů Odborového sdružení železničářů.

Milan Sedlák, foto: Jan Buchta

Mezi vyznamenanými členy OSŽ byli i zástupci Nedrážního republikového výboru. Nahoře ve společnosti předsedy OSŽ Bc. Jaroslava Pejši člen Ústředí OSŽ Karel Šimáček, dole emeritní předseda Výboru OHL ŽS OSŽ Jiří Ceněk, který se nemohl ze zdravotních důvodů osobně zúčastnit

PŘEDSEDA ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ
UDĚLUJE PANU

Jiřímu Cenkoví

ČESTNÉ UZNÁNÍ A PODĚKOVÁNÍ

ZA DLOUHOLETOU PRÁCI PRO
ODBOROVÉ SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ
OD JEHO ZALOŽENÍ V ROCE 1990

SLAVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ OSŽ KE 25. VÝROČÍ ZALOŽENÍ
9. DUBNA 2015 KOLÍN

Předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša

Byl jsem požádán panem místopředsdou OSŽ Miroslavem Novotným, abych se účastnil konference SON, což jsem rád udělal a ve zkrácené verzi o jednání konference informoval čtenáře Zpravodaje pro nezářní organizace.

Miroslav Gloss

„Pokud nebudeme v rámci družstev a společenství vlastníků jednotek řešit dluhy vlastníků a nájemníků bytů, brzy budeme řešit sociální problémy nezměrného rozsahu...“

zaznělo také na jednání konference od JUDr. Martina Kroha, který zastupoval Družstevní marketingové sdružení ČR. Ta se konala v Praze 19. března v jednom ze sálů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Jednání zahájil Ing. Milan Taraba, předseda Sdružení nájemníků, které bylo pořadatelem konference, a přivítal na jednání PaedDr. Miladu Halíkovou, předsedkyni Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a JUDr. Jeronýma Tejce, předsedu Ústavně právního výboru PSP ČR. Tématem konference bylo předání zkušeností s uplatňováním nového občanského zákoníku v oblasti nájemního bydlení. Jednání se účastnila

řada odborníků, kteří se nájemním bydlením zabývají. Ti zastupovali Sdružení nájemníků, Svaz českých a moravských bytových družstev, Sdružení bytových družstev a vlastníků. Přítomen byl i zástupce veřejné ochránkyně práv a zástupci několika ministerstev – a sice spravedlnosti, pro místní rozvoj, práce a sociálních věcí, průmyslu a obchodu. Nechyběl ani předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes, který mimo jiné hovořil o situaci seniorů, kterým je navyšován nájem, což při jejich často velmi malém důchodu ztěžuje jejich sociální postavení. Postavení důchodce, který odmítl navýšení ceny nájmu akceptovat, je velmi složitá a senioři se bojí do soudních

příjí. Rada seniorů podala i konkrétní návrh na vypracování cenové mapy za nájmy bytů v jednotlivých městech a požaduje v této věci i zapracování v novelizaci občanského zákoníku. Přijetí nového občanského zákoníku, jeho nedostatky, byly vlastně hlavním tématem jednání konference. Postup při přijetí občanského zákoníku přirovnal JUDr. Jeroným Tejce k „pečení dortu psem a kočičkou“ a je pro rychlé přijetí změn u některých podstatných částí OZ. Bylo citováno i vyjádření soudce Nejvyššího soudu JUDr. Drápala, který označil celý OZ za špatně koncipovaný, který neprošel řádnou oponenturou a vyzná se v něm jen skutečný znalec práva.

Na snímku zleva předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes, poslankyně Parlamentu České republiky PaedDr. Milada Halíková, předseda Sdružení nájemníků České republiky Ing. Milan Taraba, poslanec Parlamentu ČR JUDr. Jeroným Tejce, vpravo Mgr. Lenka Veselá

Stanovisko Sdružení nájemníků ČR ke „Konceptci sociálního bydlení ČR 2015 -2025“

SON ČR vyjadřuje uspokojení, že byl po 13-ti letech slibů a pokusů připraven ucelený podkladový materiál k řešení sociálního bydlení v ČR. Po celou dobu přípravy koncepce, kterou má vláda projednávat v dubnu tohoto roku, zástupci našeho sdružení jako účastníci jednání expertních týmů uplatňovali připomínky a návrhy, z nichž se převážná většina stala součástí finálního návrhu koncepce.

Vítáme především zachování formy příspěvků na bydlení domácnostem, které vynakládají na bydlení více než 30 % (v Praze 35%) příjmů a tím většinu těchto domácností umožňují udržet si svůj byt jako domov. Při uvažovaném sjednocení dávek na bydlení má dojít též k přijetí dalších opatření k zamezení jejich zneužívání a obchodu s chudobou.

Při přípravě dalších kroků, zejména legislativních navrhuje:

- Rozšířit definici bezdomovectví z typologie ETHOS (podle FEANTSY) dle pojetí CECODHAS;
- Současně s přípravou zákona o sociálním bydlení řešit přípravu a přijetí zákona o obecně prospěšné společnosti v oblasti bydlení a podporovanou výstavbu prostřednictvím sociálně-bytových družstev dle zahraničních zkušeností zejména Rakouska;
- Práce v oblasti sociálního bydlení zařadit mezi vázané činnosti (k posílení kvalifikace a znalostí v tomto oboru);
- Usilovat o zkrácení termínu účinnosti zákonů a předpisů o sociálním bydlení;
- Vypracovat metodiku stanovení místně obvyklého nájemného a její důslednou realizaci;

V Praze dne 31. 3. 2015

Zpracoval: Ing. Milan Taraba

Kancelář:
nám. W. Churchilla 2
113 59 Praha 3 - Žižkov

Tel.: 234 463 343
Fax: 234 463 344
E-mail: son@cmkos.cz

Bankovní spojení:
Česká spořitelna, a.s.
Praha 1
č. ú. 2000259329/0800

IČO: 48133281

Informujeme

PORADNA: JAK SE U PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ VYHNOUT DANI Z PŘÍSPĚVKŮ ZAMĚSTNAVATELE

Ačkoliv je penzijní připojištění produkt regulovaný státem, i v jeho případě najdeme některé záludnosti. Zřejmě ta největší spočívá v rozdílném systému zdaňování.

Pozor na zdanění příspěvků zaměstnavatele

Pan Luboš požádal svůj penzijní fond při odchodu do penze o jednorázovou výplatu naspořených prostředků. Věděl, že mu stát zisk zdaní, co ho však nemile překvapilo, byl fakt,

že mu strhli daň i z těch peněz, které mu přispíval zaměstnavatel. S tím nepočítal, zaměstnanec banky ho na to při podání žádosti neupozornil. A protože Lubošův zaměstnavatel byl štedrý, deset let mu přidával tisícovku měsíčně, Luboš nakonec dostal částku o 18 tisíc korun (15 procent ze 120 tisíc korun) menší, než jakou čekal.

V případě penzijního připojištění si můžete zvolit dva způsoby výplaty naspořených peněz. Jednorázové vyrovnání, nebo doživotní penzi. V prvním případě sice do-

stanete všechny peníze najednou, ale musíte počítat s tím, že se zisk i případný příspěvek od zaměstnavatele zdaní 15 procenty.

Ve druhém případě se sice vyhnete zdanění, ale nemáte jistotu, že dostanete všechny naspořené peníze. To platí v případě, že umřete dříve, než na jakou dobu vám fond peníze rozpočítá. Pokud například zemřete již po několika letech od zahájení výplaty penze, vaši pozůstalí nic nedostanou a peníze „propadnou“ fondu.

Jak neplatit daň

Existují však cesty, jak se dani z příspěvků za městnatele vyhnout a k penězům se dostat celkem rychle. Stačí z původního penzijního připojištění přejít na takzvané doplňkové penzijní spoření. V novém spoření si totiž můžete zvolit výplatu penze i na určenou dobu, minimálně na tři roky. V takovém případě (při výběru formou penze) se příspěvek zaměstnavatele nedaní.

Tento postup se vyplatí těm, kteří dosáhnou v době přechodu důchodového věku, a kterým na spoření dostatečně vysokou částkou přispíval zaměstnavatel. Jen pozor na jednu věc. V doplňkovém penzijním spoření smlouva nekončí v 60 letech, ale až ve věku,

kdy má člověk nárok na starobní důchod, tedy ve většině případů později.

Nenechávejte peníze u jednoho fondu

Další záležitostí související s penzijním připojištěním může být nesrozumitelný výpis z účtu u fondu. Jak jinak si vysvětlit vysoký počet účastníků, kteří nechávají peníze ležet ve fondu, přestože jim již vznikl nárok na výsluhovou penzi.

Fondy pochopitelně nepošílají výpisy, kde by bylo tučným písmem napsáno, že si můžete vybrat až polovinu úspor, ale je v nich zpravidla jen informace o splnění délce čekací doby pro vznik nároku na tuto penzi.

Pokud je ve výpisu uvedena doba v délce alespoň 180 měsíců, je možné fond požádat o jednorázovou výplatu výsluhové penze, tedy až polovinu do té doby naspořených peněz.

Z pohledu rozložení rizika a nízkého připisovaného úroku v penzijním připojištění, není radno nechat „ležet“ všechny úspory na penzi u jednoho fondu.

Diskutujte na téma penzijní připojištění a podělte se o své zkušenosti na <http://www.zlatakoruna.info/financni-produkty/penzijni-pripojisti/inf>

Další informace o finančních produktech naleznete na <http://www.zlatakoruna.info/>

FIRMY SI MOHOU PRAXE ŽÁKŮ ODEČÍST Z DANÍ

Už více než rok mají firmy, které podporují žáky a studenty, možnost odečíst si výdaje, jež s tím souvisejí, ze svých daní. Když například firma nakoupí stroje nebo počítače, na nichž se budou studenti učit při praxích, může si odečíst ze základu daně až 110 procent pořizovací ceny. Stejně tak může získat daňové výhody i za čas, který zaměstnanci firmy studentovi při praxi věnují. Stát tak chce motivovat podniky k tomu, aby se více otevřely spolupráci se školami a více se podílely na praxi žáků a studentů. Odpočet činí až 200 korun na hodinu a žáka na praxi.

Jenže mnoho firem o této možnosti dosud ani neví, a když už o tom vědí, tak ji stejně nevyužívají. S daňovými odpočty je totiž spojená celá řada omezení, aby firmy nemohly úlevy zneužívat. Omezení je ale tolik, že se podnikům často ani nechce se do celého procesu pouštět.

O možnosti odpočtu ví například i Skupina ČEZ, ale nevyužívá ji. „S ohledem na naše působení v rámci celé republiky a svým způsobem roztříštěnost našich pracovišť nemáme s žádnou školou tak úzkou vazbu,

abychom se domluvili na této formě spolupráce. Také jsou pro nás podstatná omezení z titulu zajištění bezpečnosti při práci na elektrozařízeních,“ říká Pavel Puff, manažer strategického náboru ČEZ.

Podle nedávné ankety Svazu průmyslu a dopravy mezi téměř osmdesátkou českých firem o možnostech odpočtů nevědělo skoro 40 procent dotázaných společností. Zaměstnavatelé, kteří odpočty využívají, se z valné části shodují v tom, že jsou poměrně motivační. Společnosti ovšem často nemají ve firmě dostatek času a lidí, kteří by stále studentům zajistili. A některé firmy upozorňují, že školy ani studenti často nemají o praxi dostatečný zájem.

Jak podotýká rektor pražské Vysoké školy chemicko-technologické Karel Melzoch, kvalitní vzdělávání a výzkum v oblastech technických, chemických nebo i potravinářských se dnes neobejdou bez nákladného přístrojového vybavení laboratoří, které stojí i desítky milionů korun. „To je náš handicap v porovnání s ekonomickými a humanitními obory,“ upozorňuje Melzoch.

Podíl peněz, které dávají do vzdělávání firmy v Česku, je v porovnání se západní Evropou, ale i Asíí a USA spíše nízký. „Snažíme se s firmami uzavírat víceleté smluvní vztahy na aplikovaný výzkum, vývoj a rozvoj, do kterého by byli zapojeni studenti. Většina společností bohužel má zájem pouze o rychlé řešení aktuálních výrobních problémů a investování do víceletého koncepčního rozvoje je příliš nezajímavé,“ popisuje zkušenost Melzoch.

Jednou z možností, jak školám ve výchově techniků finančně ulehčit, je zavedení školného i na veřejných školách a univerzitách, o čemž se uvažovalo v roce 2011. Podle průzkumu serveru Jobs.cz mezi 2300 respondenty by školné do 5000 korun za rok nevadilo třetině lidí. Další třetina by zaplatila až 10 tisíc za rok, a to jak na středních, tak i na vysokých školách.

Zdroj: 16. 4. 2015 • *Hospodářské noviny*, str. 5 • *Financování technického vzdělávání* • Zuzana Keményová • ČD Cargo

ŽOS ČESKÉ VELENICE ANEB DALŠÍ OBĚŤ PRIVATIZACE

V loňském roce zanikly Železniční opravny a strojírny (ŽOS) v Českých Velenicích. Polistopadovým privatizátorům se úspěšně povedla likvidace někdejších významných dílen, jejíž historie sahala do roku 1869.

Nahlédneme stručně do historie česko-velenické »ŽOSky«. V roce 1871, tedy záhy po svém vzniku, se staly hlavními dílnami Dráhy Františka Josefa, přičemž filiálky měly v Plzni a Vídni. Významná opravárenská činnost z doby c. a k. monarchie a první republiky byla násilně přerušena mnichovským diktátem v roce 1938, kdy čeští zaměstnanci museli objekt uvolnit Němcům.

Citelná rána byla strojárnám zasazena na sklonku války, 23. března 1945, kdy se po spojeneckém bombardování Českých Ve-

lenic ocitly dílny v troskách. V květnu 1945 započala obnova zdevastovaných dílen. Jejich zaměstnanci se posléze zapojili do poválečné dvouletky a první pětiletky. Další pohroma strojírny postihla 11. června 1955, kdy lehla popelem celá vozovka. Tehdy dílny zaměstnávaly na tisíc pracovníků. V letech 1956–1965 zde probíhaly opravy rychlíkových parních lokomotiv. V roce 1974 je otevřena nová vozovka, nosným programem se stává oprava vagonů. Závod je přejmenován z Dílen pro opravu kolejových vozidel na ŽOS České Velenice. V roce 1979 končí opravy parních lokomotiv a zbytek zaměstnanců se přeskokuje na opravy elektrických lokomotiv. Nesporným sociálním počinem ŽOS byla bytová výstavba, jež probíhala v letech 1962 až

1987. Tehdy byl v Českých Velenicích vyřešen bytový problém.

Temné období dříve úspěšných ŽOS se začíná psát po roce 1989. V té době započal konec mnoha dalších věhlasných podniků, které v dobách socialismu úspěšně fungovaly a zaměstnávaly desetitisíce lidí. Připomeňme například ČKD. Dílny v Českých Velenicích jsou odloučeny od ČSD, zprivatizovány a ponechány napospas »neviditelné ruce trhu«. Střídání majitelů vedlo k úpadku dílen, pozvolnému tunelování polistopadovými zlatokopy a následnému konkurzu. Definitivní tečka nastala 30. června 2014, kdy torzo dílen ukončilo provoz. Peníze z dílenských bytů, které společnost získala, stačily noví majitelé zlikvidovat ve svůj prospěch.

Privatizátoři neopomněli ani prohospodařit rekreační středisko ve Frymburku, zlikvidovat závodní klub Beseda v Českých Velenicích a zpronevřit zájezdový autobus.

Velice by mě zajímalo, zda bude i pan Babiš a spol. někdy zakládat státní firmy, které

by vydělávaly všem, a nesympaly zlatáky pouze do jeho kapes. Zapotřebí by bylo do budoucna podpořit vznik státních firem a podniků. Tisíce nově vytvořených pracovních míst by byly nemalou odměnou za projevené úsilí. Za pokus by to stálo.

Zdroj: 26. 3. 2015 • Haló noviny, str. 5 • Názo-ry • Radek Nejezchleb • České dráhy

ODBORÁŘI Z UČILIŠTĚ NAVŠTÍVILI MUZEUM HISTORICKÝCH KOLEJOVÝCH VOZIDEL

Před výroční členskou schůzí ZO OSŽ SŠTO Olomouc, konanou dne 20. března, navštívili odboráři muzeum historických kolejových vozidel na motorové remíze v Olomouci. Prostory deponie se nacházejí na Táborské ulici a návštěvníci se tam dostanou novým a momentálně jediným podchodem od hlavního nádraží. Uvnitř muzea je dvanáct historických exponátů. Největší zájem budí parní lokomotivy. Prohlédli jsme si lokomotivu 464.202 „Rosničku“, 534.0432 „Kremák“ z roku 1947. Mezi další exponáty patří lokomotiva „Pilštyk“, „Bobina“ nebo čtyřnápravový „Krokodýl“. Expozice je otevřena od 26. dubna do 5. října a to soboty, neděle a svátky.

Velký dík patří našemu bývalému zaměstnanci JUDr. Mgr. Bc. Petru Holánkovi PhD, který nám poskytl mimo provozní dobu zasvěcený výklad a provedl nás celým muzeem.

Oldřich Lošťák

Dobrý den, otvíráme další kapitolu onemocnění trávicího traktu. Dostáváme se do nejdelšího úseku – do tenkého střeva.

Tenké střevo (intestinum tenue) je dlouhé 3 až 5 metrů. Počáteční oddíl **dvanáctník (duodenum)** je od žaludku oddělený pylorem. Do duodena vyúsťuje žlučový vývod a vývod slinivky břišní. Další oddíly jsou svinuty v četné kličky a zavěšeny k zadní stěně břišní tenkou zřasenou zástěnou – **okružím (mesenterium)**. Horní 3/5 kliček nazýváme **lačník (jejunum)**, dolní 2/5 je **kyčelník (ileum)**. Sliznice tenkého střeva je bohatě zřasená, s jemnými výběžky – **klky**. Mezi klky jsou ve sliznici jednoduché trubčité střevní žlázy, produkující slabě zásaditou **střevní šťávu**. Šťáva obsahuje enzymy **peptidázy** – **štěpící bílkovinu** až na aminokyseliny, **lipázy** – **štěpící tuky**, **amylázy** – **štěpící cukry**. V horní části střeva se nacházejí buňky, které při styku s tráveninou začínou produkovat hormony – **sekrety** a **pankreozy**. Krví jsou zaneseny do slinivky břišní, která začne produkovat pankreatickou šťávu, obsahující enzymy pro trávení všech živin.

Funkce tenkého střeva je **resorpce živin a trávení**. Soubor příznaků související s poruchou některé s funkcí tenkého střeva označujeme – **malabsorpční syndrom**. Příčiny, které mohou vést k malabsorpčnímu syndromu: *porucha intraluminárního (uvnitř střeva) trávení – maldigestce, *porucha vstřebávání živin (malabsorpce), *abnormální sekrece trávicích šťáv, *závažné porušení motility (pohyblivosti) trávicí trubice, *nedostatečný příjem potravy.

***Porucha intraluminárního trávení** – nejčastější příčinou je **blokáda tvorby, transport a odtok žluče**. Způsobuje nedostatečné rozkládání tuků, porucha rozkládání mastných kyselin s následným hromaděním v tenkém i tlustém střevě. Klinickým dopadem je plynatost, meteorismus, řídká stolice, bolesti břicha, steatorea (mastná stolice s pronikavým zápachem). V déletrvajících případech se projeví nedostatek vitamínů rozpustných v tucích A, D, E, K.

***Porucha vstřebávání živin (malabsorpce)** – způsobená patologickými stavy a chorobami *postihující sliznici tenkého střeva*. Přímé poškození výstelky tenkého střeva vlivem nesteroidních antiflogistik, antibiotik, cytostatik. **Gastrointestinální infekce** – nejčastěji nákaza prvokem – *Giardia lamblia*. Po požití kontaminované vody se usídluje v horní části duodena a v žlučových cestách. Dalšími infekčními příčinami mohou být salmonelóza, yersinióza a kryptosporidióza.

***Abnormální sekrece trávicích šťáv** – nejčastěji způsobená *chronickou etylickou pankreatitidou* (poškození slinivky alkoholem). Sekrece pankreatu má značné rezervy. Musí být destruována z více než 90%, aby došlo k závažnému snížení její funkce s následnými klinickými projevy. **Žaludeční hypersekre-**

ce – extrémně vysoká produkce kyselé žaludeční sekrece vede v důsledku nízkého pH k inaktivaci (omezení nebo ukončení účinku) pankreatické lipázy a k výrazně zrychlené pasáži tráveniny tenkým střevem. Klinickým obrazem jsou komplikace peptických vředů – krvácení a perforace.

***Závažné porušení motility (pohyblivosti) trávicí trubice** – **syndrom krátkého střeva** – po resekci, ztráta více než 100 cm tenkého střeva. Z důvodu akutní ischemie (porucha prokrvení), která nebyla včas rozpoznána a střevo propadlo gangréně (odumření). **Stenóza** (zúžení) tenkého střeva – po infekcích, zánětech či operacích. Vzácná je diabetická viscerální neuropatie (nezánětlivé onemocnění nervů) a autoimunní myopatie (nezánětlivá svalová porucha). **Délka tenkého střeva kolem 90 až 100 cm je hraniční – pro zajištění dostatečného vstřebávání živin.**

Selektivní malabsorpce – (přesně cílený, vybraný na určitou oblast, strukturu).

Laktózová intolerance – vrozený nebo získaný defekt aktivity disacharidázy – laktázy, která je umístěná ve středních buňkách (enterocytech). Podmínkou vstřebávání laktózy je její rozštěpení na jednoduché cukry – galaktózu a glukózu. Při snížení nebo nepřítomnosti aktivity laktázy se nerozštěpená laktóza dostává do tlustého střeva, kde je bakteriální flórou metabolizována na kyselinu mléčnou. Ta vede ke vzniku osmotických průjmů. Klinicky se projevuje bolestí břicha a kyselou páchnoucí průjmovitou stolicí.

Mezi nejznámější onemocnění patřící do skupiny malabsorpčního syndromu patří celiakie – primární malabsorpční syndrom – glutensenzitivní enteropatie.

Celiakia – je zánětlivé postižení tenkého střeva (především jejunum), které je vyvoláno intolerancí na gliadinovou frakci glutenu u geneticky predisponovaných osob.

Výskyt je jeden případ na 130-300 obyvatel Evropy. Příčinou je nesnášenlivost gliadinu, což je proteinová frakce lepku (glutenu), který je obsažen v zrnech pšenice, žita, v menší míře ječmene a ovsu. Jakým způsobem gluten toxicky působí není přesně známo. Je možné, že gliadin působí jako antigen, v kombinaci s protilátkami spouští kaskádu zánětlivé reakce a uvolnění zánětlivých markerů. Dochází k nekontrolovanému zánětu, na jehož konci stojí devastace sliznice jejunum a atrofický (atrofie = zánik) zánět sliznice prakticky celého tenkého střeva.

Klinické projevy: jsou rozmanité a závislé na věku, ve kterém se projeví. Klinická manifestace ve věku nad 50 let se projevuje atypicky nebo s minimem příznaků. **V dětském věku** dochází k prvním klinickým projevům mezi 6. až 18. měsícem věku, kdy jsou děti postupně převáděny na běžnou stravu s obilninami. Vedoucími příznaky jsou: **průjem, neprosplávání, zástava**

růstu, dispenze (rozpětí) břicha, ochabnutí svalové hmoty. Objevují se několik týdnů po zavedení diety obsahující gliadin. Dochází k snížení váhy a snížení percentilu pro váhu a výšku. Děti jsou bledé, s prominujícím (vyvýšeným) břichem, s úbytkem podkožního tuku a svalové hmoty. Stolice je světlé až šedé barvy, mastná, nápadně páchnoucí z důvodu velké koncentrace tuku. Vykazují známky dehydratace a minerálního rozvratu.

V dospělé populaci jsou atypické projevy celiakie. Více než 50% dospělých nemusí mít střevní obtíže ani průjmy. U těchto osob lze pozorovat **menší fyzickou výkonnost**, snadnější **unavitelnost**, tendence k **depresím**. Může být přítomná **anémie** – z nedostatku železa, kyseliny listové i vitamínu B 12. Velmi častá je **osteopenie** nebo **osteoporóza**. Pozorujeme vyšší jaterní enzymy – **hepatopatie**.

Diagnostika je založená na klinickém obrazu nemoci a rizikových faktorech nemoci. Pro diagnózu je rozhodující **endoskopické vyšetření** s provedením **biopsie** a **histologické vyšetření** biopsického materiálu. Nověji se ukazuje jako důležitý diagnostický prostředek stanovení **cirkulujících protilátek – anti gliadinové**. K vyhledávání nemocných slouží stanovení sérové koncentrace **beta-karotenu**. Tento provitamin A je rozpustný jen v tucích, jeho příjem potravou je dostatečný. Jeho nízká koncentrace v séru ukazuje na zhoršenou resorpci ve střevě.

Onemocnění je chronické, průběh odvisí do jisté míry od důslednosti dodržování dietního režimu. Výrazné zlepšení po nasazení bezlepkové diety a zhoršení po expozici lepku. I malé množství lepku je schopno přivodit relaps.

Terapie: základem je **celoživotní a úplná bezlepková dieta**. **Vynechání potravin obsahující lepek** – mouku pšeničnou, žitnou, ječnou, ovesnou, i malé množství – omáčky, konzervy, uzeniny, pivo. Dovolena je sójová a rýžová mouka, rýže, brambory, kukuřice, škrob kukuřičný a bramborový. Při známkách nesnášenlivosti laktázy je nezbytná též bezlaktózová dieta. **Glukokortikoidy** – tlumí zánětlivou reakci, mají imunosupresivní účinek (tlumí alergickou reakci), urychlují vyzrávání střevních epitelů. Podávají se k navození remise, nestačí-li dietní režim. **Substituční terapie** zahrnuje podávání **vitaminů, elektrolytů a živin** – podle klinických projevů a laboratorních nálezů. Většinou se aplikuje parenterálně (mimo trávicí trakt).

Komplikace u nemocných s delším trváním spruce je riziko maligního lymfomu tenkého střeva, ale i jiných malignit.

Velmi stručně a možná srozumitelně jsme probrali malabsorpční syndrom. Nevedla jsem všechna onemocnění patřící do této kategorie, jen ta nejčastější, o kterých můžete slyšet. Příště si přečtete o dalších nemocech tenkého střeva.

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY ŽELEZNIČÁŘŮ V BOWLINGU

Ve dnech 14. a 15. dubna se sjeli hráči bowlingu z řad železničářů na Mistrovství republiky a za šanci se kvalifikovat na Regionální mistrovství USIC, které proběhne v zářijových dnech v Anglii.

V pardubické herně se v obou dnech rozpoutal nevídaný souboj o celkové vítězství a nominaci do družstva, které bude složené ze čtyř mužů a dvou žen a bude reprezentovat OSŽ na mezinárodním poli.

Právo účasti si tak vybojovali tyto hráči a hráčky:

Antonín Příhoda	3081
Josef Šrámek	3028
Jiří Pilch	2990
Václav Viktora	2974
Kateřina Fajdeková	2984
Gabriela Mašatová	2586

Všichni jmenovaní podali velmi bojovné výkony. Za zmínku stojí především výkon Antonína Příhody, který se vynikajícím výkonem

a náhozem probodoval na první příčku z 15. místa po prvním dnu. Ceny předal na závěreč-

ném vyhodnocení místopředseda OSŽ Miroslav Novotný.

M. N.

MČR ŽELEZNIČÁŘŮ VE STOLNÍM TENISU

Jako každý rok i letos se konalo MČR železničářů ve stolním tenisu. Dne 17. dubna se sjely celky olomoucké, pražské a plzeňské oblasti do Děčína a za dva dny sehráli účastníci pořádnou porci zápasů.

Soutěž družstev mužů, která se sehrála olympijským způsobem, ovládla olomoucká oblast. V kategorii žen se hrálo na tři vítězné zápasy a ve velmi vyrovnaném souboji nakonec první místo obsadila pražská oblast a druhé byly ženy z oblasti olomoucké.

V jednotlivcích muži hráli ve třech základních skupinách po šesti soutěžících a první tři z nich postoupili do závěrečné skupiny, kde se utkali o umístění na letošním turnaji. Každý z mužů za dva dny hrál minimálně 13 zápasů v jednotlivcích. Nejlépe je zvládl a 1. místo získal Zbyněk Flíbor, na 2. místě skončil Michal Koníček (oba olomoucká oblast) a 3. místo po velkých bojích patřilo Jaromíru Pivoňkovi z pražské oblasti.

V ženách se v tomto ročníku konalo překvapení a 1. místo si vybojovala Carmen Pospíšilová z olomoucké oblasti. Jana Svojanovská (oblast Praha) byla druhá a třetí místo získala Alena

Klišová (oblast Olomouc).

První čtyři muži a tři ženy se zúčastní regionálního turnaje USIC ve Švýcarsku a my doufáme, že opět ukáží svou sílu a získají dobré umístění.

HRÁČI KULEČNÍKU, OZVĚTE SE!

Regionální sportovní komise OSŽ Praha, ve spolupráci s ČD, a.s., ČD Cargo a.s. a SŽDC s.o., připravuje v druhé polovině září (všední den) turnaj v kulečnicku. Podle počtu přihlášených se předpokládá turnaj v hrách pool, karambol a snooker.

Vyzýváme všechny zájemce o některou z uvedených kulečnickových her, aby se přihlásili Jiřímu Vráželovi (mail: vrazi@centum.cz, tel.: 739 011 597).

V přihlášce uveďte jméno, příjmení, zaměstnavatele, jakou hru byste chtěli hrát (pool, karambol nebo snooker) a kontakt (email, telefon). Pokud hrajete nějakou organizovanou soutěž, uveďte jakou a své postavení v žebříčku. Podle zájmu budou v červnu zveřejněny propozice s bližšími podrobnostmi o turnaji (datum, místo, jaké hry se budou hrát, systém atd.)

Jiří Vrážel

Varíme s kuchařským mistrem Antonínem Svobodou

Naším průvodcem kulinářským uměním se opět stává Antonín Svoboda, který v současné době vaří v obědové restauraci Bureška v brněnském sídle OHL ŽS.

STEAK Z MEČOUNA

podávaný na carpacciu z červené řepy a pomerančích, zakápnutý olivovým olejem, s bylinkovým toustem

POTŘEBNÉ SUROVINY:

Filety z mečouna, červená řepa, pomeranče, citron, toastový chléb, olivový olej, dýňová semínka, petržel, rozmarýn, kopr, tymián, sůl, olivový olej

POSTUP PŘÍPRAVY:

Červenou řepu opereme, osolíme, pokapeme olivovým olejem, zabalíme do alobalu a pe-

čeme v troubě při teplotě 180° po dobu dvaceti minut.

Řepu necháme vychladnout, oloupeme a nakrájíme na tenké plátky. Oloupeme pomeranč, který nakrájíme na stejně tenké plátky. Potom klademe na talíř, zakápneme olivovým olejem a posypeme opraženými dýňovými semínky.

Z mečouna si připravíme cca 150tigramové steaky, osolíme je a přidáme čerstvé bylinky – petržel, rozmarýn, kopr a tymián, které nasekáme najemno.

Na pánvi rozpálíme olivový olej a rybu z každé strany opékáme po dobu dvou minut. Poté maso vyjmeme, klademe na talíř na červenou řepu a pomeranč. Opečeme toasty, ozdobíme citronem a podáváme.

Dobrou chuť!

Sport

JEDNÁNÍ REGIONÁLNÍ SPORTOVNÍ KOMISE OSŽ PRAHA SE ÚČASTNIL ŘEDITEL OŘ SŽDC

V Ústí nad Labem se 11. března sešli členové regionální sportovní komise OSŽ Praha, aby zhodnotili úroveň realizovaných sportovních akcí od začátku roku, ale také organizačně připravili a zajistili všechny akce na tento rok podle schváleného programu sportovních podniků, pořádaných v rámci Odborového sdružení železničářů.

Začátek jednání se o více než hodinu posunul, protože došlo k poškození troleje na trati před Prahou. Kromě členů sportovní komise se jednání pod vedením předsedy komise Stanislava Noska účastnil také vedoucí Mezinárodního oddělení OSŽ Ing. Ondřej Šmehlík. Za každou sportovní akci, která se v oblasti působnosti regionální sportovní komise uskuteční, za její

organizaci a průběh odpovídá vždy některý z členů, který má konkrétní sport na starosti. U těch akcí, které již od začátku roku proběhly, nebyl podle jejich názoru zaznamenán žádný větší problém. Diskutovalo se o tom, co je třeba zlepšit, ale i o problému nedostatku sněhu u lyžařských závodů a také o herním systému při soutěži v bowlingu.

Ing. Šmehlík informoval o jednání Ústřední sportovní komise OSŽ a finančním zajištění sportovních akcí v letošním roce. Mimo jiné také sdělil, že jednání Ústředí OSŽ schválilo členy regionálních sportovních komisí. Je také třeba hledat nové, mladší sportovce, orientační běžce a golfisty, řekl Šmehlík. Členové komise se pak věnovali

zajištění jednotlivých sportovních podniků podle kalendáře.

Na jednání se pak dostavil ředitel Oblastního ředitelství SŽDC Ústí nad Labem Ing. Josef Kalivoda, který, jak řekl, přišel pozdravit členy sportovní komise a dále řekl, že se rád účastní podle možností regionálních sportovních soutěží, na které je zván. Podle jeho názoru je ve sportovním kalendáři OSŽ těch akcí hodně a poznamenal, že u sportovců z řad zaměstnanců řízení provozu to může narušovat turnusové směny. Po jeho odchodu se jednání krátce účastnil PhDr. Zdeněk Jílek, vedoucí kanceláře ředitele OŘ SŽDC.

Miroslav Gloss

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Jiří Cenek – OHL ŽS Brno

Ing. Dagmar Moučková – OHL ŽS Brno ŘS

Magdalena Stránská – CZ Loko Č.Třebová

Jiří Franci – ŽPSV Doloplazy

Jiří Štolfa – SŠ Šumperk

Jana Bučková – ŽP Přerov

Miroslav Dobisík – AŽD VZ Olomouc

Helena Otrusinová – AŽD VZ Brno